

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6716207201
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6716207201.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov JUDr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu Sociálna poisťovňa, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, IČO: 30 807 484, proti žalovanému AGROHONT DUDINCE, a. s., so sídlom Dudince, Viničná 404, IČO: 36 000 469, zastúpenému JUDr. Jozefom Veselým, advokátom, so sídlom Veľký Krtíš, Mierová 1, o zaplatenie 6.938,33 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 15C/138/2016 - 202 z 09. októbra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 15C/138/2016 - 202 zo dňa 09. októbra 2018 zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvostupňový súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.938,33 Eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia (I. výrok). Zároveň vyslovil, že žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému nepriznáva (II. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že pôvodne podanou žalobou doručенou súdu 10. 06. 2016 žiadal žalobca zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 3.412,20 € z dôvodu výplaty nemocenského poistenia vo výške 3.412,20 Eur poškodenému J. V. M. (ďalej len „poškodený“) za obdobie od 22.12.2014 do 10.12.2015 v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného. Žalobca vychádzal z protokolu Inšpektorátu práce Banská Bystrica č. IBB-6-65-2.2/P-JO02-15 zo dňa 27.2.2015 (ďalej len „protokol“), kde príčinou pracovného úrazu poškodeného bolo porušenie príslušných ustanovení zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v platnom znení zo strany žalovaného. S poukazom na ustanovenie § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení má sociálna poisťovňa právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. V priebehu konania žalobca rozšíril uplatnené právo aj na dávku dôchodkového poistenia vyplateného poškodenému vo forme invalidného dôchodku za obdobie od 11.12.2015 do 11.2.2018 vo výške 3.526,13 Eur. Spolu tak požadoval žalobca podľa Zákona o sociálnom poistení náhradu škody vo výške 6.938,33€.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 238 ods. 1, 6 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o sociálnom poistení“).

4. Konštatoval, že podanou žalobou žalobca žiadal priznať zaplatenie sumy 6.938,33€ titulom vyplatenia náhrady škody. Nárok na náhradu škody uplatňoval žalobca s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 6 a ods. 1 Zákona o sociálnom poistení. Jednalo sa o škodu, ktorá sociálnej poisťovni - žalobcovi vznikla výplatom dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného. Žalovaný namietal výšku samotnej škody s tým, že poukazoval na ustanovenie § 442 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) ohľadom toho čo treba rozumieť pod škodou s tým, že sa má jednať

o majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného. Mal za to, že žalobca nepreukázal vznik škody na vlastnom majetku s poukazom na ustanovenie Zákona o sociálnom poistení. S týmto tvrdením žalovaného sa prvostupňový súd nestotožnil. Podľa ustanovenia § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení má sociálna poisťovňa právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. To znamená, že samotná škoda, ktorú má na mysli toto zákonné ustanovenie je škoda, ktorá vznikla výplatom dávok. To, že poškodenému boli vyplatené dávky nemocenského a dávky dôchodkového poistenia vo forme invalidného dôchodku v konaní preukázané bolo a zo strany žalovaného následne už spochybňované nebolo. Nárok bol uplatňovaný jednak titulom vyplateného nemocenského poistenia sociálnou poisťovňou poškodenému a to vo výške 3.412,30 € za obdobie od 22.12.2014 do 10.12.2015, ako aj výplatom dávky dôchodkového poistenia vo forme invalidného dôchodku v sume 3.526,13 € za obdobie od 11.12.2015 do 11.2.2018. Vzhľadom k týmto skutočnostiam súd prvej inštancie mal za to, že výška uplatňovaného nároku na náhradu škody sporná v konaní nebola, nakoľko samotná škoda je definovaná výplatom dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby.

5. Okresný súd uviedol, že žalovaný v priebehu konania poukazoval na svoju obranu, že nenesie zodpovednosť za vznik samotnej škody vzhľadom k tomu, že sa na štatutárneho zástupcu žalovaného hľadí ako na nevinného, nakoľko platí prezumpcia neviny a že zo strany zamestnanca, ktorý utrpel úraz došlo k excesu, v dôsledku ktorého si zaviniel tento úraz sám. Z tohto dôvodu nie je možné konštatovať protiprávnosť konania u žalovaného. Navyše mal za to, že tu neexistuje žiadne rozhodnutie, ktoré by konštatovalo takéto konanie žalovaného, nakoľko samotný protokol nie je rozhodnutím. Rovnako neexistuje ani rozhodnutie súdu ohľadom toho, že sa má jednať o pracovný úraz. Ani s týmito tvrdeniami súd prvej inštancie nebol stotožnený a nepovažoval ich za právne relevantné. Súd prvej inštancie mal za to, že sa jedná v danej veci o pracovný úraz, ako aj samotný žalovaný potvrdil, že sa jedná o pracovný úraz a zodpovednosť a miera zodpovednosti za tento pracovný úraz v rozsahu 100% je na samotnom žalovanom. To, že sa jedná o pracovný úraz nespochybnil ani samotný žalovaný, ktorý tieto skutočnosti oznámil Sociálnej poisťovni. Preto nebol dôvod zo strany Sociálnej poisťovne odkázať poškodeného na podanie žaloby o určení miery zodpovednosti za vzniknutý pracovný úraz, resp. odkázať poškodeného na podanie žaloby ohľadom toho, či sa v danej veci jedná o pracovný úraz alebo nie. Postup sociálnej poisťovni vyplýva jednoznačne zo správania sa a vyjadrení, ako aj konštatovaní žalovaného, ktorý niekoľkokrát v písomných podaniach adresovaných Sociálnej poisťovni, t. j. žalobcovi uviedol, že ide o pracovný úraz, za ktorý nesie v plnom rozsahu zodpovednosť práve zamestnávateľ. Navyše predmetom konania je už plnenie v zmysle ustanovenia § 238 Zákona o sociálnom poistení a nie skúmanie spoluzavinenia zo strany poškodeného. Preto ani návrh na doplnenie dokazovania v zmysle požiadavky žalovaného na znalecké dokazovanie zo strany súdu nebol akceptovaný, nakoľko s predmetom sporu nesúvisí a takéto dokazovanie by bolo pre predmet sporu nehospodárne a neekonomické.

6. K poukazu žalovaného na rozhodnutie v trestnom konaní, v rámci ktorého bola Sociálna poisťovňa (žalobca) odkázaná so svojim nárokom na civilné konanie, súd prvej inštancie uviedol, že je zrejme, že v rámci trestného konania súd nerozhodoval o náhrade škody, to znamená, že sa nejedná o prekážku veci rozsúdenej (zrejme z dôvodu pochybností boli poškodení vrátane žalobcu odkázaní na civilný proces, kde si majú svoje nároky uplatňovať). Navyše táto škoda bola uplatnená v rámci trestného konania voči fyzickej osobe a to predsedovi predstavenstva a štatutárnemu zástupcovi žalovaného, kdež to subjekty v rámci civilného procesu v tomto konaní sú nie totožné a tu si Sociálna poisťovňa uplatňuje nárok na náhradu škody voči právnickej osobe (nie totožný subjekt s trestným konaním) v zmysle ustanovení Zákona o sociálnom poistení. V žiadnom prípade nie je možné hovoriť o prekážke veci začatej, resp. rozhodnutej tak ako to má na mysli ustanovenie § 230 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), nakoľko sa vo veci právoplatne nerozhodlo a ani o konanie v zmysle ustanovenia § 159 CSP, teda o prekážku začatého konania tzv. litispendencie.

7. K ďalšej námietke žalovaného ktorá sa týkala toho, že v danej veci nie je právoplatne rozhodnuté správnym orgánom, súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 194 CSP. Z tohto ustanovenia je zrejme, že aj napriek tomu, že nebolo o nejakej otázke rozhodnuté, nič nebráni súdu posúdiť túto otázku sám. Navyše v danej veci došlo k zastaveniu konania o uložení pokuty za správny delikt z dôvodu uplynutia zákonnej prekluzívnej lehoty. Protokol o zistených nedostatkoch bol platný i keď nemal náležitosti rozhodnutia tak ako to žalovaný namietal. Konštatoval, že závery zistené Inšpektorátom bezpečnosti práce boli zo strany žalovaného odobrené, odsúhlasené bez pripomienok a riadne podpísané štatutárnym zástupcom žalovaného. To znamená, že ako také boli zo strany

žalovaného v plnom rozsahu akceptované. Okresný súd v tomto smere zdôraznil, že správne konanie následne prebiehalo a viedlo sa len ohľadom určenia výšky pokuty za porušenie právnych predpisov, v dôsledku ktorých došlo ku škode na zdraví u poškodeného.

8. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobu žalobcu v plnom rozsahu považoval za dôvodnú a vyhovel jej (I. výrok).

9. O trovách konania rozhodol aplikujúc § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Konštatoval, že v konaní bol v plnom rozsahu úspešný žalobca, preto mu prináleží nárok na náhradu trov konania. Žalobca si však v konaní žiadne trovy neuplatňoval, nakoľko mu nevznikli, a preto okresný súd rozhodol tak, že žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému nepriznal (II. výrok).

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný (ďalej tiež „odvolateľ“), domáhajúc sa zrušenia odvolaním napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

11. Odvolateľ podané odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a tiež z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa názoru odvolateľa okresný súd nemal vôbec vo veci konať a mal rozhodnúť o zastavení konania, pretože takýto nárok z tohto titulu už bol raz uplatnený a v inom konaní súd už o tomto nároku ako takom rozhodoval. Okresný súd na ňu neprihliadol a konštatoval, že sa nejedná o totožný nárok, pretože táto suma nebola uplatnená voči tomu istému subjektu. Odvolateľ namietal, že začaté konanie bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr, čo v tomto prípade bolo konanie voči právnickej osobe AGROHONT DUDINCE a.s.. Odvolateľ tiež v podanom odvolaní namietal, že nárok Sociálnej poisťovne bol odôvodnený od ustanovenia § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého má Sociálna poisťovňa právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, pričom v tomto zmysle jediným dôkazom, o ktorý sa opiera takáto žaloba bol protokol, podľa ktorého malo byť príčinou úrazu poškodeného porušenie príslušných ustanovení zák. č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v platnom znení zo strany spoločnosti AGROHONT DUDINCE a.s.. Žalobca opomenul skutočnosť, že rozhodnutím Národného inšpektorátu práce Košice č. OPS/BEZ/2015/4218 zo dňa 16.02.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.02.2018 bolo konanie zastavené a teda neexistuje žiadne právoplatné a vykonateľné rozhodnutie o tom, že by spoločnosť žalobcu bola sankcionovaná za porušenie povinnosti v súvislosti s úrazom poškodeného. Samotný protokol, ktorý bol spísaný bezprostredne po úraze nie je rozhodnutím v merite veci a slúži len ako podklad pre začatie správneho konania a následne uloženie sankcií v prípade zistenia nedostatkov. Aj Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorý zrušil pôvodné rozhodnutie Národného inšpektorátu práce v Košiciach konštatoval, že tento protokol bol neúplný a bolo treba tento protokol doplniť, aby bolo jednoznačne preukázané, či zo strany poškodeného išlo o výkon závislej práce a nebolo preukázané, či takéto úkony, pri ktorých došlo k požiaru a poškodeniu zdravia poškodeného vykonával na základe pokynov zamestnávateľa a táto skutočnosť nebola preukázaná, či poškodený zamestnanec v čase a mieste, na ktorom nastala udalosť majúca za následok poškodenie jeho zdravia konal na základe pokynov zamestnávateľa. Odvolateľ bol toho názoru, že zo strany okresného súdu, bolo predčasné a špekulatívne konštatovanie, že bezpochyby sa malo jednať o pracovný úraz a zavinenie zamestnávateľa. Súdu prvej inštancie vytýkal, že nevypočul vo veci ako svedka Ing. M. a nenariadil ani znalecké dokazovanie. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval za arbitrárny, nezákonný a jednostranný, kde súd prvého stupňa nerešpektoval zásady hodnotenia dôkazov, ktoré vyhodnotil výlučne v neprospech žalovanej strany, nevykonal potrebné dokazovanie na také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali akceptovanie uplatneného nároku, prekročil svoje kompetencie a hranice týkajúce sa vyhodnotenia skutkového stavu, ktorým mal byť súd viazaný. Odvolateľ tiež poukázal na to, že vo vzťahu, ak by malo byť aplikované ustanovenie § 441 OZ, tak takáto skutočnosť hoci bola namietaná, tak sa s touto okolnosťou súd prvej inštancie nezaoberal a neriešil danú situáciu, že ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného znáša škodu pomerne. Regresný nárok uplatnený v tomto konaní má povahu špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k občianskemu zákonníku o náhrade škody s tým, že predčasnosť rozhodnutia v tomto smere odvolateľ vidí aj v tom, že súd konštatoval protiprávne konanie a zavinenie žalovaného, ale vlastne sám riešil otázku, ktorá už bola vyriešená a uzurpoval si právo rozhodovať nad rámec žalobného návrhu, či došlo alebo nedošlo k

zavinenému protiprávnemu konaniu a akým spôsobom a v tomto smere je zrejmé, že takýto rozsudok je v tomto smere nepreskúmateľný. Bolo by možné rozhodnúť zákonným spôsobom o nároku Sociálnej poisťovne, ale muselo by byť konštatované a ozrejmene, či v tomto prípade sa jedná o pracovný úraz alebo úraz, ktorý sa stal na pracovisku, kde bol poškodený zamestnaný ako nočný recepčný na recepcii penziónu a nemal dôvod pohybovať sa vo wellness, ktoré sa nachádza v podzemí, akým spôsobom sa tam dostal, čo tam robil a ako došlo k vzniku požiaru a úrazu, keďže poškodený bol účastník školenia o bezpečnosti ochrany a zdravia pri práci a podľa vyjadrenia príslušníka požiarneho zboru k požiaru došlo tak, že sa vznietili pary vychádzajúce z nádoby s horľavinou, ktorú poškodený nechal otvorenú pri biokrbu a tým došlo k nasýteniu takýchto pár. Súd nesprávne aplikoval ust. § 193 CSP, pretože opakovane poukázal na závery zistené Inšpektorátom práce a vyporiadať sa len s predmetným protokolom, pričom s vyriešením takejto prejudiciálnej otázky sa mal súd vysporiadať v odôvodnení rozhodnutia a nebol v podstate ničím viazaný, keďže neexistovalo žiadne objektivizované rozhodnutie, ku ktorému by mal súd príhliadať. Teda súd vyriešil bez ďalšieho otázku či ide alebo nejde o pracovný úraz, aká je zodpovednosť spoločnosti za tento úraz a takisto, že došlo k porušeniu povinnosti spoločnosti, pričom takéto otázky nemohol súd objektívne vyriešiť bez vykonania dôkazov, resp. bez znaleckého dokazovania, a preto závery súdu o porušení povinností našej spoločnosti vo vzťahu k tomuto úrazu sú ničím nepodložené, predčasné a s vyjadrením subjektívneho postoja zákonnej sudkyne k predmetnému prípadu.

12. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Konštatovanie okresného súdu, že sa jednalo o pracovný úraz nie je predčasné a špekulatívne, ako tvrdí žalovaný v podanom odvolaní. To, že ide v danom prípade o pracovný úraz, oznámil Sociálnej poisťovni žalovaný. Ak žalovaný v tomto konaní tvrdí, že „v prvom štádiu skúmania úrazu nemal zamestnávateľ potrebné informácie...“, nie je žalobcovi zrejmé prečo v čase, keď údajne zistil nové skutočnosti, tieto neoznámil Sociálnej poisťovni. V tomto prípade platí ust. § 237 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení. Žalobca tiež uviedol, že žalovaný ako zamestnávateľ nepostupoval podľa § 196 Zákonníka práce, ak teraz tvrdí, že poškodený „nemal dôvod pohybovať sa vo wellness, akým spôsobom sa tam dostal, čo tam robil a ako došlo k vzniku požiaru a úrazu...“. V danom spore nemožno tvrdiť, že ide o nesprávne právne posúdenie veci. Za nesprávne právne posúdenie veci sa považuje nesprávna aplikácia hmotného práva na zistený skutkový stav, alebo jeho nesprávny výklad, ktorý má za následok nesprávne rozhodnutie. Zistený skutkový stav umožnil právny záver, ku ktorému súd dospel.

13. Na vyjadrenie k odvolaniu žalobcu reagoval žalovaný odvolacou replikou, v ktorej zopakoval, že nie je možné z toho istého dôvodu a v tej istej výške si dvakrát uplatniť nárok na súde voči rôznym subjektom, kde je potom riešená otázka pasívnej legitímácie, pretože sa nejedná o tzv. nerozlučné spoločenstvo a nemôže byť zaviazaný zaplatiť tú istú pohľadávku aj Ing. P.V. a spoločnosť AGROHONT Dudince, a. s., pretože výsledkom dvoch exekučných titulov by potom bolo, že takáto pohľadávka, ktorú žalovaný neuznáva, by mohla byť vymáhaná v dvoch rôznych exekučných konaniach. Znova tiež zopakoval, že otázka zavineného protiprávného konania nevyplýva zo žiadneho rozhodnutia orgánu, ktorým by bol súd viazaný, a bez znaleckého dokazovania nie je možné určiť, či konanie žalovaného bolo protiprávne a takéto úvahy sa neopierajú o žiadnu relevantnú skutočnosť, ale sú výsledkom len subjektívneho názoru žalobcu, ktorý takéto skutočnosti tvrdí. Žalobca si nesprávne vysvetlil tú skutočnosť, že si zamieňa rozhodnutie Inšpektorátu práce a protokol, kde jednoznačne vyplýva, že Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom rozhodnutí uviedol, že Inšpektorát práce je povinný doplniť šetrenie o vzniku a príčinách úrazu zamestnanca na pracovisku, avšak inšpektorát práce to neurobil, vo veci znova rozhodol a následne inšpektorát práce takéto konanie zastavil.

14. Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalovaného rozsudkom č. k. 13Co/71/2019 - 260 zo dňa 27. 10. 2020 po zopakovanom a doplnenom dokazovaní (spisom Inšpektorátu práce Banská Bystrica) potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny. V plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Mal za preukázané, že žalovaný nespochybnil, že išlo o pracovný úraz, nakoľko tieto skutočnosti oznámil Sociálnej poisťovni. Taktiež mal preukázané, že nie len poškodený, ale aj jeho kolega V. K. bežne zastupovali v prevádzke wellness centra, čo bolo žalovaným ako zamestnávateľom tolerované. Rovnako mal preukázané, že žalovaný nesie zodpovednosť za pracovný úraz, nakoľko na jeho strane ako zamestnávateľa bolo zistených niekoľko nedostatkov a na strane poškodeného, neboli zistené žiadne nedostatky. Z protokolu bolo preukázané, že žalovaný neoboznámil a neinformoval svojho zamestnanca ako poškodeného o spôsobe používania biokrbu na bioalkohol, čo potvrdili aj výpovede svedkýň uvedené v spise Inšpektorátu práce Anny B. a R. V.. Odvolaciu námietku o neexistencii žiadneho právoplatného rozhodnutia, ktoré by konštatovalo

zavinenie odvolateľa vyhodnotil ako nedôvodnú. Správne konanie týkajúce sa rozhodnutia Inšpektorátu práce Banská Bystrica sa viedlo len ohľadom určenia výšky pokuty za porušenie predpisov. Rovnako nepovažoval za dôvodnú námietku rozsúdenej veci, keďže žalobca bol v trestnom konaní so svojím nárokom odkázaný na civilné konanie.

15. Proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici podal dovolanie žalobca. Dovolanie založil na dovolacích dôvodoch podľa § 420 písm. b) a f) CSP. Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal aktívnu procesnú legitimitáciu žalobcu. V tomto smere uviedol, že pred súdom vystupoval subjekt - Sociálna poisťovňa pobočka Zvolen, ktorá nemá samostatnú procesnú subjektivitu a túto má len Sociálna poisťovňa Bratislava. Ďalej namietal nesprávny procesný postup a porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Bol toho názoru, že na regresný nárok poisťovne malo byť súdom prvej inštancie aplikované ustanovenie § 441 OZ, pričom sa súd prvej inštancie touto námietkou nezaoberal a rozhodol, že došlo k zavinenému protiprávnemu konaniu zo strany žalovanej bez nariadenia navrhnutého znaleckého dokazovania. Rovnako ani dovolací súd nevykonával vo veci navrhnuté podstatné dokazovanie, pričom nadradil výsluchy svedkov pred inšpektorátom práce, nad výsluchmi svedkov pred súdom. Taktiež neakceptoval návrh žalovaného na vykonanie znaleckého dokazovanie.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, rozhodol o dovolaní žalovaného tak, že uznesením č. k. 9Cdo/27/2021 - 369 zo dňa 10. 03. 2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej sp. zn. 13Co/7/2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd konštatoval splnenie náležitosti stanovenej zákonom zo strany žalovaného ako dovolateľom. Vo vzťahu k dovolacej námietke o nedostatku aktívnej vecnej legitimitácie žalobcu uviedol, že pobočka Sociálnej poisťovne vystupuje v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do jej pôsobnosti v konaní pred súdmi a pred orgánmi verejnej moci (§ 178 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení). Z obsahu spisu vyplýva, že samotným žalobcom je Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave, ktorá má v spore procesnú subjektivitu, pričom jej organizačná zložka - pobočka Zvolen vystupovala v konaní v jej mene. Z uvedeného dôvodu preto túto dovolaciu námietku považoval za neopodstatnenú, a preto nebol daný ani dovolací dôvod podľa § 420 písm. b) CSP.

17. Dovolací súd však dospel k záveru o dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Uzavrel, že v preskúmvanej veci išlo o závažný deficit v dokazovaní, kedy súdy pochybili pokiaľ sa uspokojili len so závermi vyplývajúcimi zo spisu Inšpektorátu práce Banská Bystrica a nevykonali žalovaným navrhované znalecké dokazovanie, ktoré malo preukázať mieru jeho zavinenia na pracovnom úraze poškodeného. Pre priznanie regresného nároku žalobcu vyplývajúceho zo Zákona o sociálnom poistení, je vždy rozhodujúci prvok zavinenia tretej osoby. Súdy sa zamerali len na objektívnu zodpovednosť žalovaného ako zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom zamestnancovi, bez posúdenia subjektívnej zodpovednosti za zavinenie resp. spoluzavinenie, ktoré upravujú ustanovenia § 420 a § 441 OZ, kde prichádza aj možnosť zbavenia sa (celkom, čiastočne) zodpovednosti (poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/19/2008). Ak teda súd prvej inštancie odmietol takýto dôkaz vykonať a dovolací súd sa k tejto podstatnej okolnosti napriek námietkam nevyjadril a pri dokazovaní im nevenoval dostatočnú pozornosť, za účelom preukázania a posúdenia miery zavinenia žalovaného, tak jeho záveru boli svojvoľné a neudržateľné, popierajúce zmysle, podstatu práva na spravodlivý proces a v konečnom dôsledku znamenajúce odmietnutie spravodlivosti. Na základe uvedeného tak dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a arbitrárne, a zároveň jeho vydaniu predchádzalo procesné pochybenie spočívajúce v nevykonaní navrhnutého dôkazu potrebného pre náležité zistenie skutkového stavu. Z uvedeného dôvodov dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že ak dovolací súd zruší rozhodnutie, rozhodne súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

18. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 34 CSP), opätovne po rozhodnutí dovolacieho súdu viazaný vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP) preskúmal dovolanie žalovaného v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP, viazaný odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné.

19. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

20. Podľa § 420a OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí inému prevádzkovou činnosťou.

21. Podľa § 441 OZ, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

22. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozsudku okresného súdu, ktorým žalobe žalobcu o zaplatenie sumy 6.938,33 € vyhovel.

23. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bol nárok žalobcu na náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatom dávok (nemocenského a dávku dôchodkového poistenia vo forme invalidného dôchodku), ktoré vyplatil poškodenému a to s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 1 a 6 Zákona o sociálnom poistení.

24. Žalovaný v podanom odvolaní argumentoval prekážkou rozsúdenej veci a existenciou začatého konania litispendencie. Ďalšia podstatná argumentácia žalovaného spočívala v námietke, že okresný súd nevyriešil otázku či ide alebo nejde o pracovný úraz a akú zodpovednosť nesie žalovaný za tento pracovný úraz a tiež, či došlo k porušeniu povinnosti zo strany žalovaného.

25. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal námietkou žalovaného o tom, že prvostupňový súd mal rozhodnúť o zastavení konania, pretože podľa názoru žalovaného ide totožný nárok z toho istého titulu, ktorý už bol raz uplatnený v inom konaní.

26. Odvolací súd konštatuje, že v rámci trestného konania bola Sociálna poisťovňa (žalobca) odkázaná so svojim nárokom na civilné konanie. Je teda zrejme, že v rámci trestného konania súd nerozhodoval o náhrade škody, to znamená, že sa nejedná o prekážku veci rozsúdenej. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom prvostupňového súdu, že ak bola v rámci trestného konania uplatnené škoda voči fyzickej osobe a to predsedovi predstavenstva a štatutárnemu zástupcovi žalovaného a v rámci civilného procesu v tomto konaní si Sociálna poisťovňa uplatňuje nárok na náhradu škody voči právnickej osobe v zmysle ustanovení Zákona o sociálnom poistení, nejde o totožný subjekt s trestným konaním. Teda v žiadnom prípade nie je možné hovoriť o prekážke veci začatej, resp. rozhodnutej tak ako to má na mysli ustanovenie § 230 CSP, pretože sa vo veci právoplatne nerozhodlo a ani o konanie v zmysle ustanovenia § 159 CSP, teda o prekážku začatého konania tzv. litispendencie. Z uvedeného dôvodu považoval odvolací súd túto námietku žalovaného za nedôvodnú.

27. Následne odvolací súd s ohľadom na vyslovený právny názor dovolacieho súdu, skúmal námietku žalovaného týkajúcu sa nevykonania navrhnutého dokazovania a právne posúdenia spoluzavinenia poškodeného.

28. V zmysle ustanovenia § 441 OZ platí, že ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám. Predmetné citované ustanovenie OZ sa vzťahuje na prípady, kedy škoda spôsobená poškodenému je nielen výsledkom protiprávneho konania škodcu, ale sa na jej vzniku čiastočne, resp. celkom podieľalo konanie samotného poškodeného. Zodpovednosť škodcu je potom obmedzená v rozsahu, v akom rozsahu vznikla škoda tiež následkom protiprávneho úkonu poškodeného (pozri uznesenie NS SR sp. zn. 2MCdo/1/2007).

29. Vyžaduje sa aby išlo o spoluzavinenie poškodeného, nie spoluspôsobenie škody poškodeným. Poškodenému je možné vytknúť minimálne nevedomú nebanlivosť, teda že aj keď nevedel, že svojím konaním môže prispieť k vzniku škody, vzhľadom na okolnosti a svoje osobné pomery o tom vedieť mal a mohol [§ 16 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon analogicky]. Aplikácia tohto ustanovenie nie je vylúčené ani tým, že konanie žalovaného je v súčasnosti predmetom trestného konania. Podľa § 193 CSP je civilný súd viazaný rozsudkom trestného súdu len v otázke, či bol spáchaný trestný čin a

kto ho spáchal. Otázka spoluzavinenia poškodeného nie je predmetom rozhodovania trestného súdu, ktorý rozhoduje o vine resp. nevine žalovaného.

30. Súd prvej inštancie sa v konaní nezaoberal obranou žalovaného v tomto smere a neskúmal možnosť jeho spoluzavinenia na vzniku pracovného úrazu v zmysle § 441 OZ, čo v spore žalovaný namietal a za týmto účelom navrhol vykonať okrem iného aj znalecké dokazovanie. Okresný súd pre zistenie rozhodujúceho skutkového stavu mal skúmať aj možné spoluzavinenie samotného poškodeného. Súd prvej inštancie riadne neustálil splnenie procesných podmienok a v dôsledku svojho nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal

31. dokazovanie navrhnuté žalovaným, čo zakladá dôvod na zrušenie jeho rozsudku podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

32. V ďalšom konaní okresný súd sa vysporiada s námietkou žalovaného týkajúcou sa spoluzavinenia poškodeného v zmysle § 441 OZ. Za týmto účelom vykoná potrebné dokazovanie výsluchom navrhovaných svedkov a následného vykonania znaleckého dokazovania, ktoré v spore žalovaný navrhoval vykonať. Následne opätovne posúdi žalobcom uplatňovaný nárok a to predovšetkým z hľadiska prípadného spoluzavinenia poškodeného na vzniknutej škode, pričom právnymi názormi vyjadrenými tak v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9Cdo/27/2021 - 369 zo dňa 10. 03. 2021, ako aj v tomto zrušujúcom uznesení bude pri tomto rozhodovaní viazaný (§ 391 ods. 2 CSP). Prvostupňový súd svoje závery na základe zisteného skutkového stavu vykonaným dokazovaním a právneho posúdenia potom v novom rozhodnutí odôvodní spôsobom v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Zároveň rozhodne aj o trovách nie len prvoinštančného a odvolacieho konania, ale aj konania na dovolacom súde (§ 396 ods. 3 CSP a § 453 ods. 3 CSP).

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.